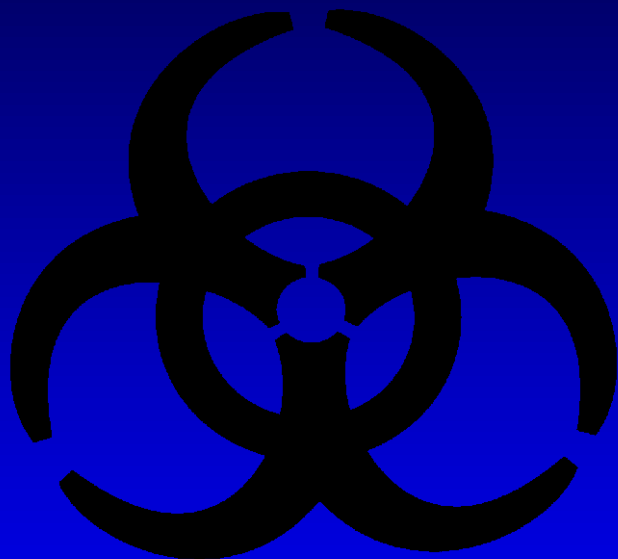

Atkritumu uzglabāšanas un apstrādes veidi

2011. g. 14.-15. novembrī
Rīga, Latvija

U N
D P

Apvienoto Nāciju Attīstības Programmas un Pasaules Vides fonda globālā projekta «Labas veselības aprūpes atkritumu apsaimniekošanas prakses veicināšana, lai samazinātu vides piesārņojumu, kā arī dioksīnu un dzīvsudraba izdalīšanos» ietvaros

**Ed Krisiunas, MT (ASCP), MPH
WNWN International, Inc.**

PO Box 1164

Burlington, Connecticut 06013

USA

860-675-1217

860-675-1311(fax)

860-839-3993 (mobile)

ekrisiunas@aol.com

ekrisiunas@gmail.com

SKYPE: boutiquewaste

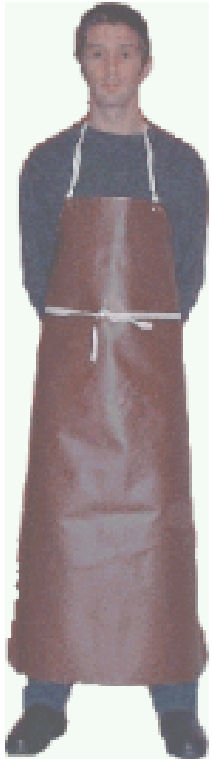

Darbs ar atkritumiem

- Izmantot personīgo aizsargaprīkojumu atkarībā no situācijas

- Cimdi
- Apavi vai zābaki ar biezām pazolēm un labām saķeršanas spējām
- Darba apģērbs vai priekšauts
- Aizsargbrilles
- Aizsargmaska
- Respiratori

Darbs ar atkritumiem

- **Darbs ar aso priekšmetu konteineriem**
  - Aizveriet un novāciet konteineru, kad tas ir piepildīts līdz 3/4
  - Pirms konteintera pacelšanas pārbaudiet, vai konteineram nav cauruma vai to nav pārdūrušas adatas
  - Ja konteinerā ir caurumi, rūpīgi ielieciet to lielākā durienizturīgā konteinerā

Transportēšana iestādes teritorijā

- Izmantojiet pilnīgi noslēgtus ratiņus
  - Ja tie nav pieejami, pārbaudiet, vai visi atkritumu konteineri un somas ir cieši noslēgti un aizsargāti no izšļakstīšanas/izbiršanas
- Veselības aprūpes ratiņus drīkst izmantot tikai veselības aprūpei
- Ratiņi regulāri jātīra un jādezinficē
- Atkritumu transportēšanā iesaistītam personālam jāizmanto cimdi

Uzglabāšana

- Uzglabāšanas vietām jābūt:
  - Aizsargātām no ūdens, vēja un lietus
  - Aizsargātām no grauzējiem, kukaiņiem, citiem dzīvniekiem
  - Novietotām tālu no pacientiem un citiem cilvēkiem
  - Novietotām iežogotā vietā, kas var būt aizslēgta, kad netiek izmantota
  - Pieejamai tikai pilnvarotam personālam
  - Uzturētām kārtībā, vienmēr bez gruvešiem un stāvoša ūdens
  - Dezinficētām katru nedēļu, kā arī katru reizi, kad notiek saskarsme ar piesārņotām vielām
- Atkritumus, kas bioloģiski noārdās un var izdalīt smaku, nedrīkst uzglabāt ilgāk par 3 dienām (atkarībā no vietas)

Transportēšana ārpus iestādes

- Veselības aprūpes iestādei jānodrošina iepakojums ārpus iestādes
- Iepakojuma konteineriem jābūt:
  - Cietiem
  - Hermētiskiem
  - Izturīgiem pret plīsumiem normālos darba apstākļos
  - Slēgtiem, lai nepieļautu noplūdi
  - Marķētiem ar iestādes nosaukumu un adresi

Negadījumu novēršanas plānošana (I)

- Noplūdes ierobežošanas un tīrīšanas procedūras
- Procedūras kontakta ar infekcijām gadījumos

Negadījumu novēršanas plānošana (II)

- Noplūdes ierobežošanas un tīrīšanas procedūras
  - Noteikt noplūdes raksturu un apjomu
  - Evakuēt un ierobežot piekļuvi noplūdes vietai
  - Kontakta gadījumā griezties pie ārsta
  - Izmantot atbilstošu personīgu aizsargaprīkojumu (piem., aizsargdrēbes, cimdus, zābakus, aizsargbrilles, respiratoru)
  - Savākt noplūdušo materiālu, izmantojot piemērotus instrumentus (piem., lāpstas cietiem materiāliem, absorbējošus materiālus šķidrām vielām), ielieciet piemērotos konteineros (piem., maisos, aso priekšmetu konteineros, utt.) un pienācīgā veidā iznīciniet
  - Dezinficēt, noskalot un notīrīt noplūdes vietu
  - Noņemt un dezinficēt atkārtoti lietojamo aizsargaprīkojumu
  - Rūpīgi nomazgāt rokas un visu ādu, kas saskārās ar noplūdušām vielām

Negadījumu novēršanas plānošana (III)

Noplūdes tīrīšanas komplekts

- Vienreizējās lietošanas cimdi, aizsargmaska un aizsargbrilles
- Maza liekšķere vai putekļu savācējs un suka, lāpsta
- Absorbējošie aizsargi vai pulveri
- Tīrīšanas lupatas vai papīra dvieļi
- Hlora dezinfektants (1:10 hlors)
- Baktericīdas salvetes
- Papildu sarkani maisi
- Bioloģiskās bīstamības etiķetes
- Aspiratora pudele, lāpstiņa vai dzīvsudraba amalgamas pulveris dzīvsudraba noplūdes gadījumiem

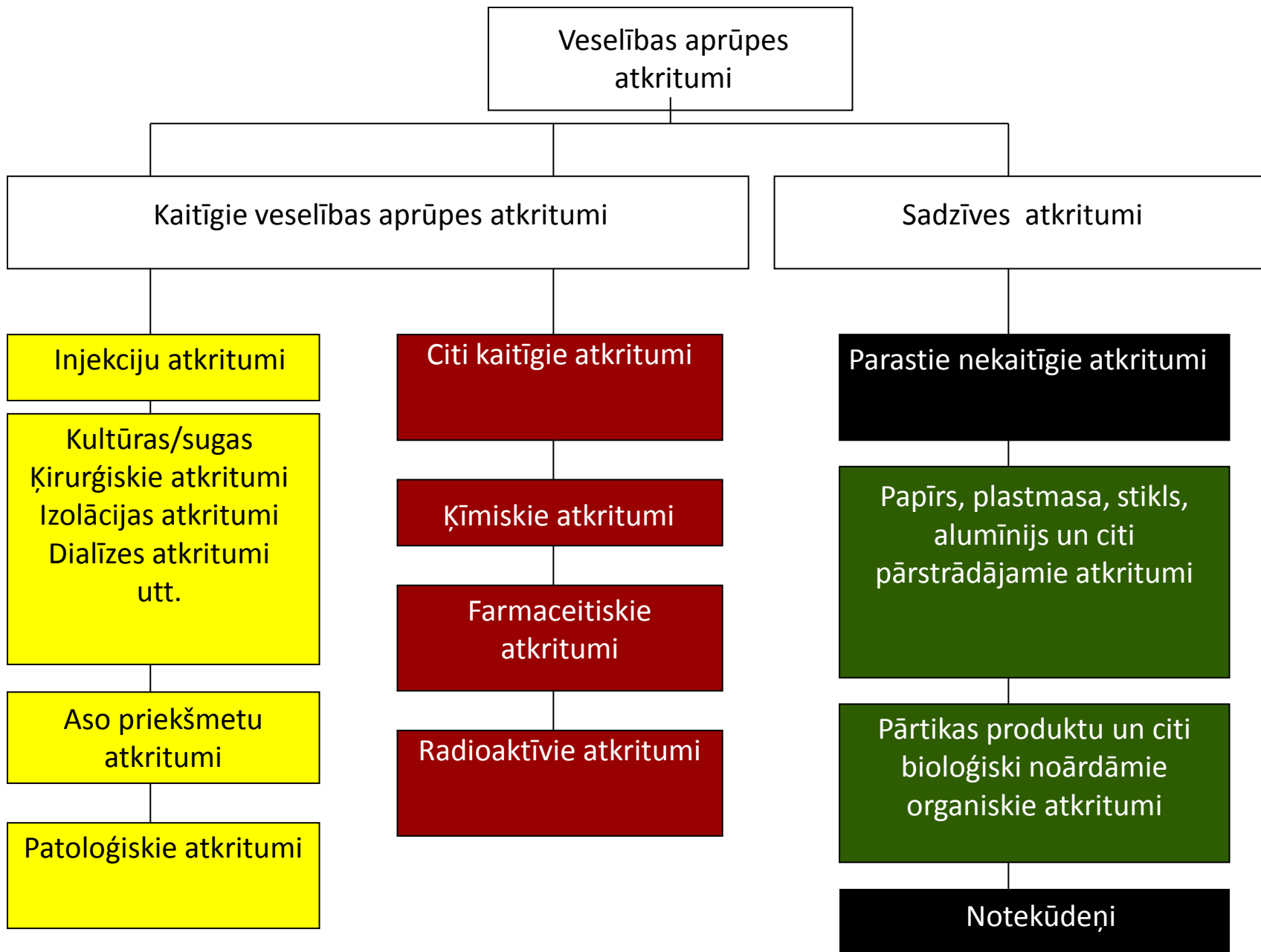
Negadījumu novēršanas procedūras

- Procedūras kontakta gadījumos
  - Ievainojuma gadījumā nekavējoties sniegt pirmo palīdzību
  - Notīrīt noplūdes, ievērojot attiecīgas procedūras
  - Sniegt papildu medicīnisko palīdzību un profilaksi, ja nepieciešams
  - Atskaites un uzskaitē
    - Ziņot par negadījumu atbildīgajam par atkritumu apsaimniekošanu vai atbildīgajam par sanitāro-epidemioloģisko stāvokli
    - Veikt uzskaiti vēlākai novērtēšanai

Apmācība un sabiedrības informēšana

- Jaunā personāla apmācība
- Ikgadējs kvalifikācijas paaugstināšanas seminārs
- Sabiedrības informēšana
  - **Plakāti, izdales materiāli un mutvārdu instrukcijas**
    - Sarkani maisi/konteineri ar universālo bioloģiskās bīstamības simbolu, kas apzīmē potenciāli infekciozo veselības aprūpes materiālu
    - Nelikt parastus atkritumus sarkanajos maisos vai konteineros ar bioloģiskās bīstamības simbolu
    - Neatvērt un neaiztikt veselības aprūpes konteinerus
    - Glabāt veselības aprūpes konteinerus bērniem nepieejamā vietā
    - Nekavējoties ziņot par noplūdēm vai negadījumiem, kas saistīti ar veselības aprūpes konteineriem; nepieļaut kontaktu ar noplūdušo saturu

Nobeiguma jautājumi

Labā atkritumu apsaimniekošana balstās uz:

- Pilotprogrammas ir novērtējuma programmas
- Datu savākšanai ir liela nozīme
- **Aizrautīga** atkritumu apsaimniekošanas komanda
- Laba **administrēšana**
- Rūpīga **plānošana**
- Pārdomāta **organizācija**
- Pienācīga **likumdošana**
- Adekvāts **finansējums**
- Apmācītā personāla **pilnvērtīga piedalīšanās**